

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАМЖ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2000 йил 21 июн
Сотувда эркин нархда
№ 118 (2415)

Ўзбекистон Республикасининг
ҚОНУНИ

“Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҚАРОР
ҚИЛАДИ:
Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 14 январда қабул қилинган “Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида”-ги Қонунига (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1992 йил, N 3, 160-модда; 1994 йил, N 5, 161-модда) ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилиб, унинг янги тахрири тасдиқланган (илова қилинмоқда).

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 26 май.

(Маъмур Қонуннинг янги тахрири газетамизнинг 2-саҳифасида эълон қилинмоқда).

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI VA ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING GAZETASI

Хамкорлик

ФРАНЦУЗ ОЛИМЛАРИ ЭЪТИРОФИ

Замонавий калориметр қурилмаси ёрдамида ўлчаш орқали янги қимматли механизм яратишга эришилди. Бунда ароматик бирикмаларнинг «ZSM-5» русумли цеолити кўл келди.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Умумий ва ноорганик кимё институти етакчи олими Ғайрат Раҳматқориевнинг самарали изланиши натижаси ўлароқ юзага келган бу механизм муҳим янгилик бўлди. Тадқиқотчи олим Франциядаги Альзасс ҳамда Леон университетларида бўлиб, уни ренгтен нурлари ёрдамида амалда намойиш этди.

Ўзбек олимнинг тадқиқоти мутахассислар эътиборини ўзига тортди. Айни вақтда янги қимматли механизм усули асосида Франциянинг Гренобл илмий марказида тажрибалар ўтказишга киришилди.

(Ғалла - 2000)

УЛУҒНОРЛИКЛАР ЗАФАРИ

Улуғнор тумани ғаллакорлари Андижон вилоятида биринчи бўлиб давлатга дон топириш режасини бажардилар. Чўқуварлар қайта ишлаш корхоналарига 1140 тонна ғалла, шу жумладан, 7,5 миң тонна уруғлик дон топиришга муваффақ бўлдилар. Хосилдорлик гектар ҳисобига режадаги 37 центнер ўрнига салкам 50 центнерга тўғри келди.

Туман деҳқонларининг меҳнат ғалабасига «Истиклол», М.Иминов номи, «Мингбўлоқ», «Оқ олтин», «Ўзбекистон», «Гулистон» жамоа ва ширкат ҳўжаликлари ғаллакорларни мурабб ҳисса қўшишди.

Тадқиқот

ЭЛЕКТРОНИК ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Пахтанинг сифат белгиларини комплекс усулда тезкорлик билан аниқлашга қаратилган автоматик линияни яратиш устида Ўзбекистон Фанлар академиясининг Электроника институти олимлари самарали изландилар. Эндироника пахтанинг бириқула учта курсаткичи — ифосланшич даражаси, намлиги ва толаннинг мустақамлиги янги усулда аниқланди.

Чигитларни сифатли тайёрлашда эса илмий муассасада ишлаб чиқилган технология ва қурилмалар муҳим амалий аҳамият касб этмоқда. Хозир мамлакатимиздаги 40 дан ортиқ туқислантирилган чигитлар тайёрлаш цехларида институт яратган ана шу технология ва машиналар комплексидан фойдаланилмоқда.

Семинар

ФЕРМЕРГА ҚУЛАЙЛИК

Жиззахда Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, республика Деҳқон ва фермер ҳўжаликлари уюшмаси, вилоят агроئابдорлик коллежи томонидан уюштирилган Тасис дастурининг «Фермер ва қишлоқ ҳўжалик ҳодимларини тайёрлаш ҳамда ўқитиш» лойиҳаси асосидаги семинар ниятисига етди.

Маълумки, маъмур лойиҳа доирасида ҳозиргача 2 та дарслик, 80 га яқин амалий-усулбий қўлланма, 30 та ўқув фильми яратилган. Семинарда ана шу воситалар асосида фермерларнинг ҳуқуқи, иқтисодий билими, касб маҳоратини оширишга алоҳида эътибор берилди.

Табрият

КўЗ ҚОРАЧИГИДЕК АСРАНГ

«Перзент» нодавлат ташкилоти Қангликўл тумани марказий шифохонасида оналикни махсус муҳофаза этадиган бўлим очди. «Перзент»нинг раҳбари У.Отаниёзова яқинда АҚШда бўлиб, халқаро Гольдман мукофотини олган эди. Шу мукофот эвазига келтирилган ноб асбоб-ускуналардан бир қисми қангликўлликларга тегди. Шунингдек, махсус бўлим оналар орасида тарбияб ишларини ҳам олиб боради.

— Бу савобли иш замирида аёлларга қаратилган бир мақсад ётибди, — дейди туман ҳўқими Ботқиншек Қайипназаров. — Соғлиғинингиз кўз қорачигидек асранг!

Маънавият

ЯНГИ МУЗЕЙ

Касби туманида тарих музейи ташкил этилди. Унга туман тарихидан ҳўқон қилувчи экспонатлар қўйилган. Х асрга оид қўлбўчалар, меҳнат қуроллари, соқилларнинг IV-V асрга оид махсус ҳўқома асбоблари, XVI асрга тааллуқли ҳўнармандчилик буюмлари, айниқса, маҳаллий ёшларни қизиқтирмоқда. Халқ иходиётига доир қадимий қўлбўчалар эса Ватанимиз тарихини ўрганишда муҳим аҳамиятга эгадир.

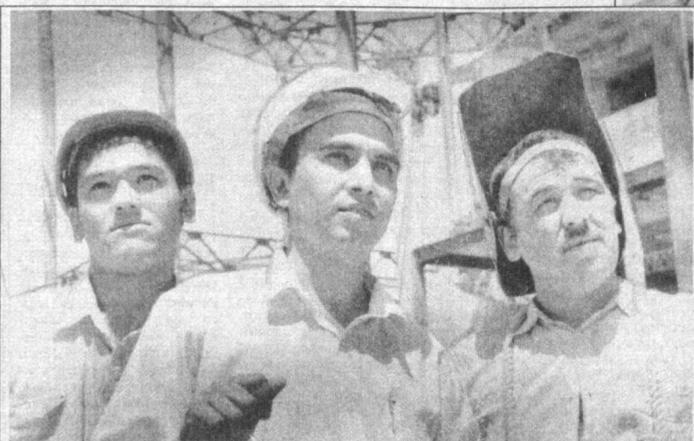
Туман маданият ишлари бўлими ва вилоят ўқувчи ўрганиш музейи ҳамкорлигида ташкил этилган бу музей касби билан ишлар, ўз қишлоғи, улқаси ўқувчинини ўрганишга қизиқувчилар учун маърифат масканига айланишига шўба йўқ.

«Халқ сўзи», ЎзА ва «Туркистон-пресс» муҳбирлари хабарлари асосида тайёрланди.

ҚУРУВЧИЛАР ТУҲФАСИ

Пойтахтимиздаги Беруний майдони йил сайин ободонлашиб ва кўркемлашиб бормоқда. Замонавий услубдаги турар жой бинолари ҳамда маъмурий, маданият ва маънавий муассасалар иншоотлари унга баъисоли узукка қўйилган кўздай ярашиб тушмоқда. Сўнгги вақтларда майдон теграсида, Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан, яна бир йирик маъмур — халқаро савдо ярмаркаси республика маркаси барпо этилмоқда.

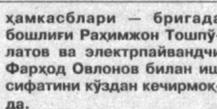

Бу масъулиятли вазифани шахаррозлик бош бошқармасининг 14- ва 15- «Сифат» ҳиссасдорлик жамиятининг 75-қурилиш бошқармаси бинокорлари ўз зиммаларига олганлар. Улар ҳозирга қадар

тиклаш ва таъмирлаш ишларини ниятисига етказиб, бардошлаш ишларини олиб бормоқдалар. Иншоот Мустақиллик байрами арафасида фойдаланишга топирилиши.

Суратларда: қурувчилар

Жўрабек Одинаев ва Саидмуҳаммад Муҳаммадиев пештоққа зеб бермоқдалар; бўлғуси савдо ярмаркаси маркаси қурилишида; қурилиш фирмаси раҳбари Шайхат Солиҳов (ўртада)

ҳамкасблари — бригада бошлиғи Раҳимжон Тошўлатов ва электрайвандчи Фарҳод Овловон билан иш сифатини кўздан кечирмоқда.

Нўзмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Марра — 50 миңг тонна

Тўртқул тумани деҳқонлари ғалла тайёрлаш бўлимига давлат буюртмасини бажардилар. «Ўзбекистон», «Шўраҳон», Эломов номи, Нурумбетов номидаги ҳўжаликларда унаиб фермерлар ғалла ҳосилдорлигини гектарига 75-82 центнерга етказди. Ғаллакорлар давлатга яна 500 тонна дон сотиш ниятдилар.

Бу йил давлатга 50 миңг тонна сара дон сотишни кўзалашган Қорақўлпогонистини Ҳўжайли, Чимбой, Қораўзақ, Бўзатов туманларида ҳам ғалла ўрими қизгин давом этмоқда.

Оролбўйида оммавий пойга

Сидней шаҳрида ўтадиган XXVII Олимпиада олдидан ҳамда Олимпиада ҳаракатининг 104 йиллиғига бағишлаб Қорақўлпогонистонда югуриш бўйича умумхалқ пойғаси бўлиб ўтди. Унда махсус тиббий қўриқдан ўтган 11-70 ёш оралиғидаги ўз миңгга яқин эркек ва аёллар қатнашди.

Нукус, Тахтаюш, Ҳўжайли, Бўстон, Манғит шаҳарларида, Тўртқул, Мўйноқ туманларида муқобакалар, айниқса, оқори савияда ўтказилди. Хар бир гуруҳ голиби қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

А. ИСКАНДАРОВ, ЎзА муҳбири.

ХАЙРИЯ ТАДБИРИ

Тошкент шаҳридаги 24- «Меҳрибонлик» уйда 12 нафар тарбияланувчининг туғилган кўни нишонланди. Болаларнинг ёрда имробида сақланган қолдирган бу байрам «Кўмуноқ» болалар хайрия жамғармаси ва «Шератон Тошкент» меҳмонхонаси ҳамкорлигида ташкил этилди.

Меҳмонхона бош менежери Рода Дарвиш болаларга уларнинг ёши ва эҳтиёжига мувофиқ ҳолда

ранис Азиза Ҳакимова. — Бу ҳамкорлигимиз доимий бўлиб қолади, деб ўмид қиламиз. Жамғармаимиз ақинда ташкил этилганга қарама-қарши, савобли ишларни қўллаб-қувватлаётган қўнғиб бўрмоқда. Улар орасида йирик корхона, компания ва фирмалар бор. Жамғармаимизнинг «Меҳрибонлик уйлари» тарбияланувчиларига ёрдам кўрсатишга қаратилган дастури кўнғиликда қизқичқил уйотмоқда.

А. ИВАНОВА, ЎзА муҳбири.

ШИФКОРЛАР АНЖУМАНИ

Вазирлар Маҳкамасининг «2000-2005 йилларда кексаларни, пенсионерлар ва ногиронларни иқтисодий ҳўқома қилишни кўнғилирига қаратилган чора-тадбирлар дастури тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Бу йилги «Соғлом авлод йили» дастури ҳам фикримизга далилди.

Юқоридаги ҳўжатлардан келиб чиқиб, семинаримиз, асосан, тўрт муҳим масалани халқ эътиҳи ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Булар — бирламчи тиббий хизмат, шовилинч ёрдам кўрсатиш, иқтисодий аҳамиятга эга хасталикларни давонлаш, шифокорлар малакасини оширишдан иборат.

«Туркистон-пресс».

ЖАҲОН 24 СОАТ 4 ЧИДА

«Катта савқилик»нинг 21-23 июл кўнлари Япониянинг Окинава шаҳрида бўладиган саммити кун тартибидан гўйхавандликка қарши ҳамкорликда курашувчи маъмур ҳам ўрн олади. Япония ҳўқмати вакилининг айтишича, Осиёда гўйхавандлик билан боғлиқ жиноятлар тобора кўпайишмоқда. Бу эса курашнинг янги фазолавларини заруратини туғдирмоқда.

«БМТ Бош қотиби Кофи Аннан Эронга қилган савқилик доирасида мамлакат раҳбарлари билан учрашиб, Афғонистондаги тинчлик ўрнатилиши, Ливанда барқарорликни мустақамлаш ҳамда гўйхавандликка қарши кураш билан боғлиқ масалалар юзасида фикр алмашди.

«Ўтган ақшима кўни Тоғли Қорабоғ парламентига сайлов бўлиб ўтди. Марказий сўйлов комиссияси раҳбари Сергей Давидяниннинг айтишича, ҳеч қандай қонунбузарликка йўл қўйилгани йўқ, тадбир тинч ўтган. Дастлабки ҳисоб-китобларга қўра, тадбирда 56,7 фоиз сайловчи иштирок этган. Сайлов жараёнида бир нафар чет эллик бевосита кузатган.

«Индонезия Президенти Абдурахмон Воҳид мамлакатнинг соғлиқ раҳбарлари Суларто томонидан ўзлаштирилган 25 миң доллар АҚШ долларини миқдоридида маъмур давлат хазинасига қайтарилганини унинг билдирди. Шунингдек, у халқ бу бордадиги тоқширувни давон этириш қарақлиғи, зеро, маъмур раҳбарлар энг сўнгги натика бўлмаганини муаммоларининг ҳам қайд этди.

«Филиппин ҳўқмати билан айирмачилар ўртасида ўтказилган режалаштирилган музокара қолдирилди. Бунга ҳўқумат қўнғилири айирмачиларнинг йилдан-йил оролдига қароргоҳларини ўққа тутгани сабаб бўлди. Музокарада жангарилар томонидан гаровда ушлаб турилганларни озод қилиш талаби маъмурга эътиҳи қилинган эди.

«АҚШ «Шератон» нефт компаниясининг Нигериядаги қорхонасида хизмат қилаётган йилгига беш наичи новеллати кишилар томонидан ўғирлаб кетилди. Уларнинг икки нафари ҳоржилик мутахассислардир. Ишчилар мамлакатда нефт энг кўп қазиб олинадиган Эскерас туманида ўғирланган. Қурутқувчилар нефт қазиб олиш бўйича дунёда олтинчи ўрinda турган Нигерияда ҳоржилик нефт компаниялари ишчиларини ўғирлаш одатий ҳолга айланиб бораётганини қайд этмоқда.

Норзулла РАВШАНОВ
эъиб олди.

МЕН ОЗОД ЮРТ ФАРЗАНДИМАН

1. Мустақиллик даврия олимпиада қўнған мақсадларга қай дарожада эришди олинг, деб ўйлайсиз?
2. Мустақиллик тўғрисида шахсон Сизнинг қўнғилиғизда ва фойдалиғизда қандай ўзгаришлар юз берди? Ватанимизнинг қарақоғи ва олий мақсадлари нуктани назардан бугунги ишларингиздан қўнғилиғиз тўлдирингиз?
3. Сизнингча, янги аср бўйсунганда Ўзбекистоннинг нуфузини яндода ошириш учун нималарга эътибор бериш керак?

билгани эки асл ўзбекчаллиғи, ўзимизга хослиғи ва ўзимизга мослиғи тўғрисида? Назаримда, ана шу хусусиятлари билан Ўзбекистон газаврлар ичра олмосдек ажралиб туркиди.

Хар бир давлатнинг келажаги унинг салохати билан белгиланади. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда Истиклолнинг илк кунариданок шу жикатга эътибор берилди. Жақон андозаси талабларига жавоб берадиган мутахассисларни тайёрлаш, уларга чўқур билим бериш ҳамда билимини бақолашнинг одилона ва холисона тизими хўра таълик этилди. У тизим билан 1997 йилда «Тайлим тўғрисида»ги Қонун қабул қилинди. Қадрлар тайёрлаш миллий дастури ишлаб чиқилди. Албатта, бу мамлакат миқсидида бўлган ва бўлаётган ишлар. Ана шу оламшўмул ишлар, заррада қўш акс этганчидек, хар бир фуқаро ва жамод хўни ҳамда фойдалиғида ўз ифодасини тўймоқда. Масалан, Нийшон туманида ҳам лицей-интернат очилиб, унда иқтидорли ўқувчилар тахсил кўрмоқдалар. Уларнинг билими рейтинг тизими асосида бақоламоқда. Энг муҳими шуки, хар бир ёш

ийигит-қиз учун жуда катта имкониятлар яратилди. Ақли, ҳўшли ёшлар бундан фойдаланиб, билим ва малакаларини оширмоқдалар. Ватанимиз учун қарақли мутахассислар бўлиб етишайтирлар.

Ғалинч қиксиди, биз қадимда-қадим илгарилардан борағимиз, мақсадга эришиш йўлида ўраган тўсиқларни энгиб ўтағимиз. Бу табиий ҳол. Чўнки мақсадга эришиш ҳеч қачон осон бўлмаган.

2. Бу саволга дабдурустдан жавоб бериш қийин. Бунинг учун кенгаги кўнғилиғизга назар солиш, мен ким эдим-у, ҳозир қимман, деб ўз-ўзимизга савол бериш ва шу саволга жавоб топиш лозим бўлади.

Дароқе, мен ким эдим? Олдиди хар деҳқоннинг, умр бўйи сувчилик қилган ҳоқисор бир одамнинг боласи эдим. Яқши одаларга дў келмаганимда, ким билди, олимиларни иқтиёр этган бўлардимми, йўқми? Хўдо билди. Харқалай, институти битириб, Ботаника институтига ишга кирдим, аспирантурада ўқидим. Номзодлик диссертациясини ҳам ҳўқом қилдим. Бугун замон бошқача, гўе мен қандадан туғидим. Рўқимда шундай

поқлиғи пайдо бўлдики, уни сўз билан таърифлаб беришнинг имкони йўқ. Қўп босқичли рейтинг тизимини ўрта мақтаб ва лицей-интернатларда қўлаш мақсадида 2 та услубий қўлланма тайёрлаб, чоп этирдим. Нийшон қишлоқ ҳўжалик тўғрисидаги ўқувчи-тарбиячи технологик хўрақисини ишлаб чиқдим. Айни пайтда ундан деҳқончилик, агрономия асослари, амалий машғулотлар бўйича ва мустақил ишларни бажаришда кенг қўламада фойдаланилмоқда. «Агрономия ва ботаника асослари» бўйича тайёрланган дастурим республика Қишлоқ ва сув ҳўжалиғи вазирлигининг ўқув юртлиари бошқармаси ва ўқув-устиқиб маркази томонидан чоп этилди. Айни чорда у мамлакатимиздаги бундай махсус ўқув юртлиарида 1999-2000 ўқув йилидан бошлаб 9 амалиётда қўнғилиғимда. Илдиғиларни бегона ўғларга қарши кураш бўйича тақсирлар тайёрладим. «Жанубий Ўзбекистоннинг суғорилдиган экин майдонларида тарқалган дориворли ва ем-хўрақлик аҳамиятга эга бўлган бегона ўғлар» китобим «Насаб» нашриётида босмадан чиқди. Шу китобга ҳам муаллиф бўлган қизим Феруза «Ўқувчи» муқоротида номзод сифатида қўнғилиғимга қатнашди. Шундай қўнғил қаракан! Озгина меҳнатини ҳам қадрлашаркан!»

Табиятан мен тиниб-тиниман одамман. Ишларимдан,

ЎЗБЕКИСТОН — ЁШЛАРНИКИ

Ёшларнинг баҳор фаслига қиёс қилишди. Ватанимизнинг ҳозирги ёшлари ҳавас қилгудек дориломон замонда яшашмоқдалар...

руҳиятига кўтаринкилик бахш этади, деган умидданам. Ўзбекистон Фидокорлар миллий демократик партиясининг «Ёшлар қаноти»...

«Туркистон-пресс».

Вашингтонда АҚШ Давлат департаменти ташкил этган анжуман Марказий Осиёда терроризмга қарши кураш масалалариغا бағишланди.

ТЕРРОРИЗМГА ҚАРШИ ҲАМКОРЛИК

Ийгилирларни терроризмга қарши курашиш масалалари бўйича АҚШ мамуриятининг музофаклаштирувчиси Майкл Шикан кутляди.

Бу муаммонинг муҳокама этилиши халқаро терроризм ҳаракатларига қарши курашишдан манфаатдор давлатларни узаро ҳамкорлик амалларини ишлаб чиқишга чорлайди.

Б. МАМАЖОНОВ, «Жаҳон» АА. Вашингтон.

АФРИКА: ТИНЧЛИКНИНГ МАШАҚҚАТТИ ЙЎЛИ

Бизнинг шарҳ

Бугунги кунда ер юзининг бир бурчида содир бўлаётган нотинчлик у ёки бу маънода бошқа бир ҳудуддаги мамлакатга таъсир этиши барчамизга маълум.

Тўғри, «совуқ уруш» сиёсати даврида базис давлатлар, шунингдек, мамлакат ичидagi айрим қўллар ўртасидаги урушлар бир-бирига қарши икки тузум эҳтиятиги билан боғланарди.

Хабарлар қараганда, кучи кеча Эритрея ва Эфиопия ўртасида тинчлик ўрнатиш ҳақидаги ҳужжатлар имзо чеккиди.

Тўғри, «совуқ уруш» сиёсати даврида базис давлатлар, шунингдек, мамлакат ичидagi айрим қўллар ўртасидаги урушлар бир-бирига қарши икки тузум эҳтиятиги билан боғланарди.

Хабарлар қараганда, кучи кеча Эритрея ва Эфиопия ўртасида тинчлик ўрнатиш ҳақидаги ҳужжатлар имзо чеккиди.

Хабарлар қараганда, кучи кеча Эритрея ва Эфиопия ўртасида тинчлик ўрнатиш ҳақидаги ҳужжатлар имзо чеккиди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2000 йил 20 июндан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботлари юрти...

Table with exchange rates: Австралия доллари 152,57, Германия маркази 122,60, Франция франки 36,56, Россия рубли 8,88, etc.

Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки маъмуриятини олмаган.

БОЖХОНАДА

ҚИҒИР ИШНИНГ ҚИЙИГИ ЧИҚДИ

Қорақалпоғистон Республикаси «Тахтақўпур» божхона маскани ҳодимлари томонидан тезкор тадбир ўтказилди.

Тадбир вақтида Тахтақўпур туманидаги 13-автокорхонага тегишли бўлган, Абдулмалик Бекниязов бошқарувдаги давлат рақами 23 АА 003 «КамАЗ» автомашинаси тўхташди.

ҚУМЛИ ВАННАЛАР БИЛАН ДАВОЛАШ (ПСАММОТЕРАПИЯ)

Организмни чиқитиришнинг яхши усулларида бири қумли ванналарни қўллашдир. Агар улардан маҳорат билан фойдаланилса, деб ёзади ИБН Сино ўзининг «Тиб илми қонунари» китобида.

Муволажа давомида тиббий назорат ўтказилиб, мижознинг ҳолати ва ўзини тутиши текширувдан ўтказиб турилади. Уларнинг қон босими, юрак уриши, субъектив ҳиссийлари ҳисобга олинади.

Мамлакатимизда амалга ошириладиган ислохотлар, рўй бераётган улкан ўзгаришлар мураккаб тараққиёт йўлидан дадил бораётган Ўзбекистонимизнинг бекиёс салохиятини бутун жаҳонга қурилиш соҳасида эришилган муваффақиятлар алоҳида таҳсинга лойиқ.

Табиат эҳсони

ТЕРАК

қондирилади. Ваҳоланки, қурилиш ва кўнда ясаладиган нарсалар учун керак бўладиган ёғоч материалларини маҳаллий ўрмонлар барпо қилиш йўли билан етиштириш мумкин.

майти. Лекин теракнинг ча-тиштириш йўли билан етиштирилган айрим турлари сувни кўп миқдорда талаб қилгани ҳолда, бошқа тури намгарчилиги нисбатан пастроқ бўлган ерда ҳам бемаълум ўса олади.

Бундан шундай хулоса чиқариш мумкинки, ўрмон фақат ёғоч манбаи бўлибгина қолмай, балки ландшафтнинг узвий қисми ҳамдир. У тупроқнинг сувни муҳофаза қилиш, аҳолини соғломлаштириш омили сифатида ҳам катта рол ўйнайди.

Терак қачонликлардан ҳам ҳоли эмас. У кўп миқдордаги зараркучанд ва касалликлар билан зарарланган. Шунинг-дек, терак унмолдорлиги паст ва қуруқ тупроқларда яхши ўсмайди ҳамда иклимни қуроқчил бўлган ерларда қўқар-...

СУРАТЛАРДА: 8-божхона масканининг катта инспектори Адамбай Болганиёзов, божхона экспертиза лабораторияси инспектори Арслан Ансатбаевлар текширув пайтида; инспектор Жаналди Аметов.

Омонбой МУРОТОВ (ЎЗА) олган суратлар.

қумлар тозаланади, чойшаб билан берктилади. Муволажадан сўнг, 20-30 минут давомида назорат тартибда кузатув давом этади. Беморнинг қон босими, тана ҳарорати ўлчаб қурилади.

3. ЗУНУНОВ, саломатликни тиклаш ва табиий даволаш илмий-текшириш институти Термиз филиалининг директори, тиббиёт фанлари доктори.

Advertisement for 'Metalocherepitsa' (Metal Tiles) featuring a house with a tiled roof. Text includes 'Металлочерепица', 'Узингизга МУХТАШАМЛИК бахш этади', and contact information for 'ТЕЗИНТОМ'.

Зардуштийлик динининг муқаддас китоби «Авесто»да жуذا кўп ҳаётӣ муаммолар хусусида баҳслар, мулоҳазалар мушоҳадолар мавжуд. Зуррийтнинг лоқазалиги, наслининг соғломлиги хусусида қайғурши, бунга эришиш чора-тадбирларини кўриш шулар жумласидандир. Аксарият озодлик-гиғена хусусида лона-насихатлар берилганда ақлий, жисмоний, руҳий, жинсий соғлом бўлиш омиллари ҳам бирма-бир санаб ўтилади, унга риоя қилиш мезъбури низомларни уқтирилади, шунга даъват қилинади. Ҳатто биз бунга Тангрига илтижо ва мурожаатларда ҳам учирамиз: «Ахуромаздо яратган яхшилик моёсига, соғлом, ақл-хуши тетик фараздларга, жасур, доно, турли тилларни билладиган ўғил-қизларга, узқкин кўра билладиган, юртни баҳо-қазолардан ҳимоя эта оладиган ўғлонларга, яхши келажак, порлоқ ҳаётни равшан кўз билан кўра оладиган поктийнат авлодларга олқишлар бўлсин!»

АСЛ НАСЛИ ДЕБ...

Мавдодларнинг ақидасида, соғлом авлоднинг пайдо бўлиши, бундан наслининг туғилиши учун соғлом турмуш тарзи, таъминоти бўлиши лозим. Бунинг учун эса биринчи навбатда ота-она жисмоний бақувват, жинсий бунқсон, ўз хунари, меҳнати билан ҳалол ризқ-рўз топиб ейдиган бўлиши зарур. Шу сабабли ота-оналар булажак куёв ва келинларни танлашда обдон ўйлаб иш қилишган. Ҳар жиҳатдан бунқсон йигитга қадду қомаги, рангу рўйи мос соғлом қиз танланган. Унинг насл-насаби суриштирилган. Ҳечриси ёки терисида нуқсон бор, оқ, қора, қизил доғи мавжуд бўлган қизлар келинликка, йигитлар эса қувўликка сайланмаган, яъни «Тенг-тенги билан» ҳикматида риоя қилинган. Ҳатто қаттиқ киш келиб, халқ совуқдан қирилиб кетиши хавфи туғилганда подшоҳ Жамшид Тангридан келган ваҳийга кўра, ер остига шарҳлар қурдирганда, бундай манзилгоҳларга, бошпанга «Ахриман нафаси текан» деб нуқсонли одамларни, ҳайвону паррандаларни, туҳуми уруғларни киритмаган. Наслининг тоза бўлиши учун ҳомиладор аёл ҳажжонланмаслиги, изтиробга тушмаслиги, ҳалол лўкма ейиши лозим. Икки кўлаб қилинган ҳалол меҳнат эвазига қўлга киритилган ризқ покиза ақл ва пок руҳнинг манбаидир, дейлади Яшларда. Ҳомиладор аёлга муттасил хурмо, анор, узум, анжир истеъмол қилиб юриш буюрилган. Бола она кўрагидан ажралган, унинг узлуқсиз сизир сутини ичиб юриши, сут маҳсулотларини бисёрроқ истеъмол қилиши соғлом ва ўқтам ўсишнинг асосий гарови эканлиги махсус таъкидланган, яхши таом емаган одам ўзгаларга яхшилик қила олмайди, оилавий ишга ҳам ярамайди, яхши, соғлом насл қолдирмайди. Зероки, барча жонотнинг мавжудлиги тўйилми таомга боғлиқдир.

Зардуштийлик пайдо бўлган дастлабки пайтларда тупроқнинг ҳолатини бузмаслик учун ўлик ерга қўйилмаган. Мурдани одамлар назаридан йироққа – баланд тепаликка элтиб, махсус суларга қўйилган. Унинг гўштини қалхат, ўлимтиқур паррандалар, дарранда ҳайвонлар еб кетгач, суюқлар йиғиштириб олиниб, алоҳида жойда сақланган ёки махсус жойга қўйилган. Зардуштийларда илм-фан, хусусан, тиббиёт ривож топган, бу одат эл орасида турли касалликларнинг сирояти (юқиши)га, ҳавонинг бузилиши, наслининг аслига зарар етишига сабаб бўлаётгани аниқлиниб, жасадни дафн этиш расм қилинган. Шунда ҳам қабрстонлар аҳоли яшайдиган жойдан йироққа – баландликда, ариқ, ҳовуз, сув ҳавзалардан анча узоқда барпо этилган. Захкаш юртларда жасад махсус даҳмаларда қаданга ўраб қўйилган, бошқа жойларда эса, маълум чуқурликда қавлардан қабрларга дафн этилган. Мурдани сақлаш, унинг либослар, ётган жойини қатрон қилиш, ювиш қондаларининг, мурдашўй гиғенасининг «Вендидод»да алоҳида берилиши ҳам маҳрум аъзосидаги касалликларнинг бошқаларга юқмаслигининг олдини олиш чора-тадбирларидан келиб чиққан ҳулосалардир.

Бундан ташқари, ёдгорликда ариқ, ҳовуз, қудуқларни тоза тутиш, уларнинг атрофига мол, туя, от, парранда ва итларни яқинлаштирмайли хусусида ҳам қўриқ боради. Ичимлик сув манбалари соҳилига мевали дарахтлар ўтказмаслик ҳам одамларнинг, хусусан, ёш авлод соғлиғини сақлаш, ҳар хил касалликларнинг олдини олишда муҳим омиллардан ҳисобланган. Бир донга хурмо, ўрик, нок, олма-нинг ҳовузга ёки ариққа тушиб, чириши турли касалликларни пайдо қилладиган микробларнинг тарқалишига сабаб бўлар экан. «Авесто»даги бу мулоҳазалар аждодларимиз авлодларнинг соғлом бўлиши хусусида қайғуришгани ва шунга интилганликларини исботидир.

«Авесто»нинг 2700 йиллиги олдидан даврида шароб жарроҳликда инсон руҳини тетиклаштириш воситаси сифатида ишлатилган бўлса-да, кейинчалик уни тайёрлаш ва истеъмол қилиш қатъиян ман этилган. Улар фарзанднинг соғлом туғилиши учун ота-оналарни шароб имчасликка, гиёҳванд моддалар ва бошқа бағи воситаларини истеъмол қилмасликка даъват этишган. Гиёҳвандлигу орқича шаробхўрлик пуштининг заифлашиб, уруғнинг бузилишига олиб келар экан. Соҳибқирон Амир Темур «Тузуқлар»ида ана шу фикр давомийлигини кўрамыз: «Ўғилларим, набираларим ва яқинларимга бирон томчи шароб ичиб хотинларига яқинлашишни ман этдим. Зероки, шаробнинг таъсири бунёдга келган насл-насабнинг бузилишига таъсир этгай, дебон шу покиза йўлни тутдим».

«Авесто»даги кўлаб далиллар шуни кўрсатадики, қадимги аждодларимиз болаларнинг чақалоқлигидан жисмоний, ақлий ва жинсий тарбиясига жиҳдий эътибор беришган. Болалар очик ҳавода, жисмоний меҳнатда чиниқиб, вояга етишлари лозим. Бунинг учун эса ёшлар чорвачилик, деҳқончилик, богдорчилик, ҳўнармандчилик юмушларига жалб этилишлари зарур, шу касбларни эгалламоқлари шарт. Зардуштийликда ёшларнинг ўзбошимчалик билан турмуш қуришларига йўл қўйилмаган. Бу масала жамоа, ота-оналар измида бўлган. Ҳайришаръий хатти-ҳаракат, зино қаттиқ қораланган, оғир жазоларга маҳкум қилинган.

Бундан ташқари, боланинг сиҳат-бардам ўсишида атроф-муҳитнинг покизалиги, жамоат жойлари гиғенаси, турар жой, иш қуролларининг покизалиги ҳам муҳим роль ўйнаши «Авесто»да махсус қайд қилинган. Масалан, гўдакнинг соғлом бўлиши учун уни кўпроқ тоза ҳавода олиб юриш, бадани, юз-қўлини, бошини бир кунда бир неча марта ювиб туриш, совуқ сувни асло истеъмол қилмаслик уқтирилган. «Хум Яштда» аъзолар озодлигига эътибор бериш, айниқса, юз-қўлларни ҳамма ҳам ювиб туриш, Ахриманинг нафаси темгаслиги, чанг ва бошқа булғанч губорлар ўтириб, турли касалликларни келтириб чиқармаслиги учун бошга қалпоқ кийиб, рўмол ўраб юриш ҳақидаги фикрлар мавжуд. Зардуштийликнинг илк

Ҳамиджон ҲОМИДОВ.

Дикқат, янғиш!!!

Премикслар уй ҳайвонларининг соғлиғини, маҳсулдорлиғини оширишга ва озукларни сезиларли даражада тежашга мулжалланган.

ZOOMIX-A
ПРЕМИКС ДАЯ КҲОРАМОН

ZOOMIX-B
ПРЕМИКС ДАЯ БҲОРАМОН

ZOOMIX-C
ПРЕМИКС ДАЯ БҲОРАМОН

ZOOMIX-3 — чўчкаларнинг премикси ёш чўчкаларда вазн 30-35%га ортишини таъминлайди.

Ушбу маҳсулотларни фақат ишлаб чиқарувчидан ёки дилерлардан сувоҳномаши талаб қилган ҳолда харид қилинг.

ZOOMIX-A — премикси қорамол, от ва кўй-эчкиларга мулжалланган. Премикс бузоқларда 20-25% га вазн ортишини ва сигирларда 15-29%га сут кўпайишини таъминлайди.

ZOOMIX-B — паррандаларнинг премикси бройлер жўжаларида 60-80%га вазн ортишини ва туҳум қўвчи тувуқларда туҳумдорлик 20-25%га ошишини таъминлайди.

Маҳсулотларимизни сотиб олинг! Даромадингиз ошатишга кафолат берамиз!

Ишлаб чиқарувчи: **VETIL FARMA Ltd.**
Манзил: Тошкент ш., А. Қодирий к., 7-уй, 514-хона.

Тел: 144-20-12, 144-20-13.
Факс: 144-16-94.

Ўзбекистонда Яғона!

Олтин ёз — ўтмоқда соз!

А. ТўРАЕВ сурат-лаҳзаси.

БЕҒУБОР ҚАЛБ ҚЎШИҚЛАРИ

Самарқандда «Ўзбекистон — Ватаним» вилоят кўшиқ танловининг якуний босқичи нироясига етди. Танловнинг шаҳар, туман бадиий жамоалари босқичлари қолиблари қадимий шаҳарнинг сўлим маскани — марказий истироҳат боғида белашди.

— Мустақилликнинг тўққиз йиллиги ҳамда Соғом авлод йили муносабати билан ўтказилган маъқур танлов болалар боғчалари ва мактаблардан бошланганда, — дейди вилоят ҳокимлиги маданият ишлари бошқармаси бошлиғи Фармон Розиков. — Бугунги якуний босқичгача бўлган қисқа вақтда кўшиқлар байрами саҳнасидан 20 мингдан ортиқ истеъдодлар жой эгаллашди. Тўғри, уларнинг ҳаммаси қолиб бўломайди. Энг муҳими, Ватан, гўзаллик, тинчлик, соф муҳаббатни қалбдан жўшиб қуйлагиси келади уларнинг.

Вилоят кўшиқ танловининг якуний босқичида 50 дан ортиқ бадиий жамоа ва яқкаҳон хонандалар қатнашди. Биринчи ўрин Сибё туман маданият уйи ҳодими Муҳаммадҷон Наимовга насиб етди. Танлов қолиби, деб топилганлар вилоят ҳокимлиги маданият ишлари бошқармасининг эсдалик совғалари ва пул мукофотлари билан тақдирландилар.

Абдурашул САТТОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Табнат бойлиғи

Таркибида женьшень ва табиий мултивитаминлар комплекси бор.

2 капсула Сизни кун мобайлида тетик қилади.

Халқимиз соғлиғи.

ТРИМОЛ

БОШ ОРИҒИ, МИГРЕНЬ, НЕВРАЛГИЯ, ТИШ ОРИҒИ, ШАМОЛДОН (ЮҚОРИ ХАБРАТ БИЛАН)

↓ ҳар кун

ДОРИХОНАЛАРДАН СЎРАНГ

Саволлар бўйича: «Сурхан Ажанта ЛТД» КК, Т.Шевченко к., 54. 56-75-89, 56-75-84 телефонлари орқали мурожаат қилинг.

Табнат бойлиғи

Иштиҳони оқди ва ўсншга ердами беради.

Умумий ҳолатни яхшайлади.

Жигарни спиртли ичимликлар таъсиридан сақлайди.

Юқумли генатит ва циррозни даволашда қўллавилади.

Халқимиз соғлиғи.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Тахрир хайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул қотиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул қотиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУХИДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАҲҲОДИЙ,
И. ХУДОЕВОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАЙПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:

Иجتимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-94;
Хўқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
132-10-65
Маънавият ва маорифат — 136-35-60;
Ҳаётлар — 136-29-89,
133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва иجتимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва харбий-ватанпарварлик — 133-78-92;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001

Буюртма Г — 516,
22228 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ,
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II компьютерда терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи қотиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ЎТБОСАРОВ.
Навбатчи — Н. ТОШЕВ.
Мусаҳҳах — Ш. МАШРАББОВЕВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Тахрирхатда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босма хонаси.
Корхона манзили: «Буёқ Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топирилди — 21.00
1 2 3 4 5 6

Чет эл технологияси ва ҳомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи Марказий Осиёда яғона қўшма корхона

«Лак қолор ешитез» КЎШМА КОРХОНАСИ

2000 йил учун шартномалар тузиш мавсумини давом эттиради, шунингдек,

УНИВЕРСАЛ ЭМАЛАРНИ, ТОМЛАРНИ БЎЯШ УЧУН БЎЕҲЛАРНИ, ДЕВОР ВА ШИПЛАРНИ БЎЯШ УЧУН БОЗОРАМИСТЕРСИОН БЎЕҲЛАРНИ, 70-120 мм.ЛИ МИҲЛАРНИ, КЕНГ ЕЙИЛГАН РАНГЛИ ГАММА!

ПАРКЕТ УЧУН ШПАТЛЁВКА, ГРУНТОВКА ВА УНИВЕРСАЛ ЭМУЛЬСИЯ ЕЛИМИНИ (ПВАга ўхшаш) ТАКЛИФ ЭТАДИ.

СОТИЕ ОЛАМИЗ: ОК сими ГОСТ 3282 /3; 4мм; 60,70,100, 200Л.ли металл сизимлар.

Манзил: Тошкент, Фарғона йўли, 35. Тел.: (371) 191-44-46, 191-47-41. Факс: (371) 191-74-63.

Ўзбекистон Республикаси Архитектура ва қурилиш давлат қўмитаси қошидаги идоратдан ташқари давлат экспертиза Бош бошқармаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Архитектура ва қурилиш давлат қўмитаси расми Азамат Тўхтаевга онаси Зарифа ая ТУҲТАЕВНИНГ вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.	ЎзР ФА М.Т. Ҳўрозоев номидаги Механика ва иншоотлар сеисмик мустаҳкамлиги институти жамоаси Институтининг кеҳса ҳодими, техника фанлари номзоди Убайдулла ШАМСИЕВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг она аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.
Ўзбекистон Республикаси Макроникосоиёт ва статистика вазирлиғи жамоаси вазир ўринбосари Асатилла Салимовга акаси Мирзақурод САЛИМОВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.	Ўзбекистон Республикаси Макроникосоиёт ва статистика вазирлиғи жамоаси вазирлиқнинг етакчи мутахассиси Абдусолиҳ Абдуллаевга падари бузрукворини ҲОЛИҚ отанинГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.
Ўзбекистон Республикаси Кишлоқ ва сув ҳўжалиғи вазирлиғи марказий аппарати, қасаба уюшмаси вазирлиқнинг Қадрилар ва ўқув юртлари бошқармаси бошлиғи Х. Ҳамидовга волидан муҳтарамаси МЕЛИҲОН аянинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади ва ҳамдардик билдиради.	Ўзбекистон Республикаси Энергетика ва электрлаштириш вазирлиғи жамоаси Ўзбекистон Республикаси ёқилғи-энергетика, геология ва кимё саноати ҳодимлари қасаба уюшмаси Марказий қўмитаси раисининг ўринбосари Олимжон Рафиқовга отаси Зоқир РАФИҚОВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.